

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság

Pfv.VI.21.717/2013/4.szám

A Kúria a dr. Bödő Adrienn Ügyvédi Iroda, ügyintéző: dr. Bödő Adrienn ügyvéd által képviselt felperesnek a személyesen eljáró I. r. és a dr. Koppány Ügyvédi Iroda, ügyintéző: dr. Koppány Tibor ügyvéd által képviselt II. r. alperesek ellen kölcsöntartozás megfizetése iránt a Városi Bíróságon 14.P.21.502/2011. szám alatt folyamatban volt és a Törvényszék 2.Pf.22.273/2012/6. számú ítéletével befejezett perében, a jogerős ítélet ellen a II. r. alperes által előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a II. r. alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 60.000 (hatvanezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget, valamint felhívásra, az állam részére 420.000 (négy százhuszezer) forint le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s :

Az alperesek házastársak voltak és házastársi életközösségben éltek együtt akkor, amikor az I. r. alperes 2008. március 26-án 1.500.000 forint, 2008. június 4-én 1.200.000 forint és 2008. augusztus 11-én 1.500.000 forint kölcsönt kért és kapott a velük baráti viszonyban álló felperestől. Az I. r. alperes a kölcsönt nem fizette vissza, a II. r. alperes pedig a felperes megkeresésére 2010. januárjában közölte, hogy nem tudott az adósságról.

A felperes keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az

alpereseket egyetemlegesen 4.200.000 forint és járulékai megfizetésére. A II. r. alperes egyetemleges kötelezését a Csjt. 30. §-ának (2) és (5) bekezdésében foglaltakra alapította.

Az alperesek a kereset elutasítását kérték. Az I. r. alperes arra hivatkozott, hogy a kölcsönt visszafizette, míg a II. r. alperes azzal védekezett, hogy az ügyletkötésről nem volt tudomása, ahhoz nem járult hozzá, illetve a kölcsönt a házastársa a különvagyona terhére vette fel.

Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alpereseket, hogy egyetemlegesen fizessenek meg a felperesnek 4.200.000 forintot és járulékait azzal, hogy a tőke és a késedelmi kamat megfizetéséért a II. r. alperes az I. r. alperessel korábban fennállt házassági vagyontöredékből reá jutó rész erejéig felel. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

Az ítélet indokolásában az első fokú bíróság kifejtette, hogy az okiratokkal igazolt kölcsönszerződés létrejöttét és a pénz átvételét az I. r. alperes nem vitatta, annak visszafizetését azonban nem tudta bizonyítani, köteles volt ezért a kölcsön és az esedékességétől járó késedelmi kamatai megfizetésére.

Az I. r. alperes nem ajánlott fel fedezetül vagyontárgyat és a saját előadása szerint a II. r. alperessel közös vagyomból fizette vissza a tartozást, így az a házastársi közös vagyon körébe tartozott. Nem került bizonyításra, hogy az I. r. alperes felhívta volna a felperest a kölcsön házastársa előtti eltitkolására. Az alperesek házassága külső szemlélő számára harmonikusnak tűnhetett, így a felperes joggal hihette, hogy a tartozásért a II. r. alperes is helyt fog állni.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint T. G. tanú a II. r. alperes előadása szerint sem tudott volna az ügyben releváns tényekre vonatkozó vallomást tenni, ugyanis nincs jelentősége annak, mikor kereste meg először a felperes ez ügyben a II. r. alperest és közölte-e ekkor a II. r. alperes, hogy nincs tudomása a kölcsönről. Az elsőfokú bíróság ezért a tanú meghallgatását mellőzte és az alperesek egyetemleges kötelezettségét állapította meg azzal, hogy a II. r. alperes helytállási kötelezettsége korlátozott.

A II. r. alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét fellebbezett részében helybenhagyta.

A jogerős ítélet indokolása szerint T. G. tanú arra a per eldöntése szempontjából releváns tényre tudott volna nyilatkozni, hogy a felperesnek az ügyletkötés körülményeiből kellett-e tudnia arról, hogy a házastársa által kötött jogügylethez a II. r. alperes nem járult hozzá. A tanú meghallgatására azonban eljárásjogi okból nem

volt lehetőség és ez a másodfokú bíróság eljárásában már nem volt pótolható. A II. r. alperes ugyanis a bizonyítási indítványának előterjesztését követően - előkészítő iratában - közölte, hogy a tanú címét nem jelenti be, az idézését nem kéri, mert a tanút a következő tárgyalásra elő fogja állítani. Ezt a II. r. alperes elmulasztotta, ennek okát nem adta elő és a tárgyalás ugyan további bizonyítás felvétele végett elhalasztásra került, de a II. r. alperes ezt a bizonyítási indítványát már nem ismételte meg, a tanú idézését és meghallgatását nem kérte. A II. r. alperes végezetül az ügyben megtartott utolsó elsőfokú tárgyláson úgy nyilatkozott, hogy további bizonyítási indítványa nincs. Mindezek alapján megállapítható volt, hogy a II. r. alperes a tanú meghallgatása iránti kérelmétől elállt. Tekintettel arra, hogy a II. r. alperes az elsőfokú eljárás során a tanú meghallgatását nem kérte, erre a Pp. 235. §-ának (1) bekezdése alapján a fellebbezési eljárásban sem volt lehetőség.

A jogerős ítélettel szemben a II. r. alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben kérte, hogy azt a Kúria az elsőfokú bíróság ítéletére is kiterjedően helyezze hatályon kívül és kötelezze az elsőfokú bíróságot a jogszabályoknak megfelelő új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára.

A felülvizsgálati kérelem indokolása szerint a II. r. alperes az ellenkérelmében foglaltak alátámasztására indítványozta T. G. tanúkenti meghallgatását. Ezt a nyilatkozatát a 2011. december 21-én beadott előkészítő iratában megismételte, a bíróság azonban annak ellenére, hogy az ügyben további tárgyalásokat tartott, a tanút nem idézte meg. Az elsőfokú bíróság indokolásában azt rögzítette, hogy a bizonyítás feltétele indokolatlan lett volna, mivel a tanú releváns tényekre nem tudott volna nyilatkozni. A másodfokú bíróság ezzel szemben helyesen állapította meg a bizonyítási indítvány okszerű voltát, de - bár erre az elsőfokú bíróság utalást sem tett - arra az álláspontra helyezkedett, hogy a tanú meghallgatása eljárási okból nem volt lehetséges, mert a II. r. alperes ettől a bizonyítási indítványától elállt. A tanú előállításának intézményét a Pp. nem ismeri, a II. r. alperes pedig soha, semmilyen nyilatkozatával nem állt el a tanú meghallgatása iránti kérelmétől. Mindezzel az eljáró bíróságok a II. r. alperest, az őt terhelő bizonyítási kötelezettség ellenére elzárták a bizonyítás lehetőségétől, aminek következtében elmaradt a tényállás kellő mértékben történő feltárása.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában való fenntartására és a II. r. alperes perköltségben történő marasztalására irányult.

A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.

A jogerős ítélet az ügy elbírálásához szükséges mértékben feltárt és helyesen megállapított tényállásból helytálló jogi következtetéseket vont le, azokkal a Kúria is egyetértett, jogszabálysértés nem történt.

A II. r. alperes felülvizsgálati kérelme azon alapult, hogy jogszabálysértő módon elmaradt T. G. tanúkenti meghallgatása, és ezért a jogerős ítélet megalapozatlan. A másodfokú bíróság azonban a jogerős ítéletben helytállóan fejtette ki, hogy a tanú meghallgatására eljárási okok miatt nem kerülhetett sor. Ehhez a jogszabályoknak megfelelő és mindenben helytálló okfejtéshez továbbiakat hozzátenni nem lehet, ezért a Kúria csak a felülvizsgálati kérelemben foglaltakra tekintettel emelte ki a következőket:

A tanú meghallgatása - a jogerős ítélet megállapításának megfelelően - indokolt lett volna, hiszen a vallomás ismeretének hiányában nem kizárt, hogy T. G. az ügyben releváns tényekre vonatkozóan tudott volna nyilatkozni. Ennek megfelelően, amennyiben a II. r. alperes ezt a bizonyítási indítványt fenntartja - az őt terhelő bizonyítási kötelezettségre tekintettel - a tanút az elsőfokú bíróságnak meg kellett volna hallgatnia.

A II. r. alperes azonban az általa vállaltak ellenére a tanú címét - holott ez a Pp. 167. §-ának (1) bekezdése alapján kötelezettsége lett volna - nem jelentette be. A tanú idézését kifejezetten nem kérte, hanem maga vállalta a tanú előállítását. Alaptalanul hivatkozik tehát a II. r. alperes a felülvizsgálati kérelemben arra, hogy a bíróság köteles lett volna a tanút megidézni, hiszen a cím hiányában erre nyilvánvalóan nem volt lehetőség. A Pp. nem nevesíti, de ettől még nem kizárt az, hogy a fél a tárgyalásra az általa meghallgatni kívánt tanút előállítsa. Ennek a bírósági eljárásban már kialakult gyakorlata van, de az előállítást - ahogyan az a perbeli esetben is történt - a fél csak maga vállalhatja, erre nem kötelezhető, hiszen főszabály szerint a szükséges adatok bejelentését követően a bíróság gondoskodik a tanú megfelelő idézéséről.

Az elsőfokú bíróság a II. r. alperes bizonyítási indítványának előterjesztése, majd a tanú előállításának az elmaradása után még több érdemi tárgyalást tartott és tanúkat hallgatott meg. A II. r. alperes azonban ezt a bizonyítási indítványát nem ismételte meg, majd a jogi képviselővel eljárt II. r. alperes az utolsó tárgyalás végén kifejezetten úgy nyilatkozott, hogy további bizonyítási indítványa nincs. Mindebből a másodfokú bíróság által leírtaknak megfelelően megalapozottan levonható volt az a következtetés, hogy a II. r. alperes T. G. tanú meghallgatását már nem kérte, ettől a bizonyítási indítványától elállt. A II. r. alperes a fellebbezésben majd a felülvizsgálati kérelemben tett előadásával csak a saját,

ezzel kapcsolatos mulasztását kívánta az eljáró bíróságok jogszabálysértéseként beállítani.

Eljárási szabálysértést az elsőfokú bíróság sem követett el, hiszen fenntartott bizonyítási indítvány nélkül a tanút nem idézhette volna meg, csak az ítélete indokolásában nem a kellő indokát adta a tanú meghallgatása elmaradásának. Ezt a hiányosságot a másodfokú bíróság megfelelően orvosolta és helyesen hivatkozott arra is, hogy a bizonyítás felvételének a Pp. 235. §-ának (1) bekezdése alapján a fellebbezési eljárásban már nem volt helye.

A Kúria a kifejtettekre tekintettel - a Pp. 274. §-ának (1) bekezdésének megfelelően tárgyaláson kívül meghozott határozatával - a jogszabályoknak megfelelő jogerős ítéletet, annak helyes indokai alapján, a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése szerint hatályában fenntartotta.

A Pp. 270. §-ának (1) bekezdése értelmében a felülvizsgálati eljárásban is irányadó Pp. 78. §-ának (1) bekezdése szerint kötelezte az eredménytelen felülvizsgálati kérelmet előterjesztő II. r. alperest a felperes javára, a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. §-ának (2), (5) és (6) bekezdése alapján a ténylegesen végzett ügyvédi tevékenységgel arányosan megállapított - és a 4/A. § (1) bekezdése szerint ÁFÁ-val növelt összegű - ügyvédi munkadíjból álló felülvizsgálati eljárási költség megfizetésére.

Kötelezte továbbá a II. r. alperest az Itv. 74. §-ának (3) bekezdése alapján alkalmazott 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. §-ának (2) bekezdése, valamint 15. §-ának (1) és (3) bekezdése alapján, az illetékeljegyzési joga folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illeték állam javára történő megfizetésére.

Budapest, 2014. június 17.

Dr. Kollár Márta s.k. a tanács elnöke, Dr. Puskás Péter s.k. előadó bíró, Tamáné dr. Nagy Erzsébet s.k. bíró

Szné

A kiadmány hitelélül:
tisztviselő